Система оцінювання екзаменаційної роботи з української мови
9 клас
Критерії оцінювання виконання завдань 1-10
Частина 1

За правильне виконання завдання 3,7,8,9,10 частини 1 екзаменований отримує по 1 бал. За правильне виконання завдання 1,2,4,6 – по 2 бали:

2 бали – немає помилок, усі цифри правильні;

1 бал – допущено 1 помилку;

0 балів – допущено 2 та більше помилок.

За правильне виконання завдання 5 екзаменований отримує 3 бали:

3 бали – немає помилок, усі цифри правильні;

2 бали – допущено 1 помилку, 2 цифри правильні;

1 бал – допущено 2 помилки, 1 цифра правильна;

0 балів – допущено 3 помилки.

Таблиця 1

Номер завдання	Правильна відповідь
1	34
2	1234678
3	радіснозустріти
4	35
5	431
6	1345
7	печаллю
8	245
9	135
10	дихаючивогнем

Частина 2
Критерії оцінювання виконання завдання 11

Критерії оцінювання виконання завдання 11.1.

Відповідь на завдання 11.1 (твір-роздум) оцінюється за наступними критеріями.

Таблиця 2

№	Критерії оцінювання твору-роздуму на лінгвістичну тему (11.1.)	Бали
C_1К1	**Наявність обґрунтованої відповіді**	
	Учень навів міркування на теоретичному рівні. Фактичних помилок, пов’язаних з розумінням тези, немає	2
	Учень навів міркування на теоретичному рівні. Допущена одна фактична помилка, пов’язана з розумінням тези	1
	Учень навів міркування на теоретичному рівні. Допущено дві і більше фактичні помилки, пов’язані з розумінням тези,	0

	або теза не доведена, ***або*** дано міркування поза контекстом завдання, ***або*** тезу доведено на побутовому рівні	
$С_1К2$	**Наявність прикладів-аргументів**	
	Учень навів два приклади-аргументу з тексту, правильно вказавши їх роль у тексті	2
	Учень навів два приклади-аргументу з тексту, але не вказав їх роль у тексті, ***або*** навів два приклади-аргументу з тексту, вказавши роль у тексті одного з них, ***або*** навів один приклад-аргумент з тексту, вказавши його роль у тексті	1
	Учень навів один приклад-аргумент з тексту, не вказавши його роль у тексті ***або*** учень НЕ навів жодного прикладу-аргументу, ілюструє тезу, ***або*** екзаменований навів приклади-аргументи не з прочитаного тексту	0
$С_1К3$	**Смислова цілісність, мовленнєвий зв'язок і послідовність твору**	
	Робота екзаменованого характеризується смисловою цілісністю, зв'язністю і послідовністю викладу: – логічні помилки відсутні, послідовність викладу не порушена; ***або*** – допущена одна логічна помилка, – у роботі немає порушень абзацного членування тексту ***або*** – логічні помилки відсутні, – в роботі є одне порушення абзацного членування тексту.	1
	У роботі екзаменованих є комунікативний задум, ***але*** допущено більше однієї логічної помилки, ***і / або*** є два випадки порушення абзацного членування тексту	0
$С_1К4$	**Композиційна стрункість роботи**	
	Робота характеризується композиційною стрункістю і завершеністю, помилок в побудові тексту немає ***але*** допущена одна помилка в побудові тексту	1
	В роботі допущено дві і більше помилки в побудові тексту	0
Максимальна кількість балів за твір за критеріями $С_1К1$-$С_1К4$		**6**

Увага!

Якщо твір – повністю переписаний або переказаний текст, така робота оцінюється нулем балів за всіма критеріями ($С_1К1$-$С_1К4$; ГК1-ГК4, ФК1).

Твір, написаний на основі цитати, яка відрізняється від цитати в завданні 11.1 виконуваного варіанту, за всіма критеріями оцінюється 0 балів.

Грамотність писемного мовлення екзаменованих і фактична точність письмової мови оцінюються окремо (таблиця 5).

Критерії оцінювання виконання завдання 11.2.

Відповідь на завдання 11.2 (твір-роздум) оцінюється за наступними критеріями.

Таблиця 3

№	Критерії оцінювання твору-роздуму на тему, пов'язану з аналізом тексту (11.2.)	Бали
$С_2К1$	**Наявність обґрунтованої відповіді**	
	Екзаменований дав правильне пояснення змісту фрагмента. Помилок в інтерпретації немає	2
	Екзаменований дав в цілому правильне пояснення змісту фрагмента, ***але*** допустив одну помилку в його інтерпретації	1
	Екзаменований дав неправильне пояснення змісту фрагмента тексту, ***або*** екзаменований допустив дві або більше помилки при інтерпретації змісту фрагмента тексту, ***або*** пояснення змісту фрагмента в роботі екзаменованих відсутній	0
$С_2К2$	**Наявність прикладів-ілюстрацій**	
	Екзаменований навів два приклади-ілюстрації з тексту, які відповідають поясненню змісту поданого фрагмента	2
	Екзаменований навів один приклад-ілюстрацію з тексту, що відповідає поясненню змісту поданого фрагмента ***або*** екзаменований навів приклад(и) не з прочитаного тексту	1
	Екзаменований не навів жодного прикладу-ілюстрації, що пояснює зміст даного фрагмента, ***або*** екзаменований навів як приклад-ілюстрацію подану в завданні цитату або її частину	0
$С_2К3$	**Смислова цілісність, мовленнєвий зв'язок і послідовність твору**	
	Робота екзаменованого характеризується смисловою цілісністю, мовленнєвою зв'язністю і послідовністю викладу: – логічні помилки відсутні, послідовність викладу не порушена; ***або***	1

	– допущена одна логічна помилка, – в роботі немає порушень абзацного членування тексту ***або*** – логічні помилки відсутні, – у роботі є одне порушення абзацного членування тексту	
	У роботі екзаменованого є комунікативний задум, ***але*** допущено більше однієї логічної помилки, ***і / або*** є два випадки порушення абзацного членування тексту	0
$С_2К4$	**Композиційна стрункість роботи**	
	Робота характеризується композиційною стрункістю і завершеністю, помилок в побудові тексту немає ***або*** допущена одна помилка в побудові тексту	1
	У роботі допущено дві і більше помилки в побудові тексту	0
Максимальна кількість балів за твір за критеріями $С_2К1$-$С_2К4$		**6**

Увага!

Якщо твір – повністю переписаний або переказаний текст, така робота оцінюється нулем балів за всіма критеріями ($С_2К1$-$С_2К4$; ГК1-ГК4, ФК1).

Грамотність писемного мовлення екзаменованих і фактична точність письмової мови оцінюються окремо (таблиця 5).

Критерії оцінювання виконання завдання 11.3.

Відповідь на завдання 11.3 (твір-роздум) оцінюється за наступними критеріями.

Таблиця 4

№	Критерії оцінювання твору-роздуму на тему, пов'язану з аналізом тексту (11.3.)	Бали
$С_3К1$	**Тлумачення значення слова**	
	Екзаменований (в тій чи іншій формі в кожній із частин твору) дав визначення і прокоментував його	2
	Екзаменований (в тій чи іншій формі в кожній із частин твору) дав визначення, ***але*** не прокоментував його	1
	Екзаменований дав невірне визначення, ***або*** тлумачення слова в роботі екзаменованого відсутня	0
$С_3К2$	**Наявність прикладів-аргументів**	
	Екзаменований навів два приклади-аргументи: один приклад-аргумент наведений з прочитаного тексту, а другий – з життєвого досвіду, ***або*** екзаменований навів два приклади-аргументи з прочитаного тексту	2

	Екзаменований навів один приклад-аргумент з прочитаного тексту ***або*** Екзаменований навів приклад(и)-аргумент(и) з життєвого досвіду	1
	Екзаменований не навів жодного прикладу-аргументу	0
$С_3К3$	**Смислова цілісність, мовленнєвий зв'язок і послідовність твору**	
	Робота екзаменованого характеризується смисловою цілісністю, мовленнєвою зв'язністю і послідовністю викладу: – логічні помилки відсутні, послідовність викладу не порушена; ***або*** – допущена одна логічна помилка; – у роботі немає порушень абзацного членування тексту ***або*** – логічні помилки відсутні, – у роботі є одне порушення абзацного членування тексту	1
	У роботі екзаменованого є комунікативний задум, ***але*** допущено більше однієї логічної помилки, ***і / або*** є два випадки порушення абзацного членування тексту	0
$С_3К4$	**Композиційна стрункість**	
	Робота характеризується композиційною стрункістю і завершеністю, помилок в побудові тексту немає ***або*** допущена одна помилка в побудові тексту	1
	У роботі допущено дві і більше помилки в побудові тексту	0
Максимальна кількість балів за твір за критеріями $С_3К1$-$С_3К4$		**6**

Увага!

Якщо твір – повністю переписаний або переказаний текст, така робота оцінюється нулем балів за всіма критеріями ($С_3К1$-$С_3К4$; ГК1-ГК4, ФК1).

Грамотність писемного мовлення екзаменованих і фактична точність письмової мови оцінюються окремо (таблиця 5).

Таблиця 5

№	Критерії оцінювання грамотності і фактичної точності мовлення екзаменованого	Бали
ГК1	**Дотримання орфографічних норм**	
	Орфографічні помилки відсутні ***або*** допущено не більше однієї помилки	2
	Допущено дві-три помилки	1
	Допущено чотири і більше помилок	0
ГК2	**Дотримання пунктуаційних норм**	

	Пунктуаційні помилки відсутні, ***або*** допущено не більше двох помилок	2
	Допущено три-чотири помилки	1
	Допущено п’ять і більше помилок	0
ГК3	**Дотримання граматичних норм**	
	Граматичні помилки відсутні, ***або*** допущено одну-дві помилки	1
	Допущено три і більше помилок	0
ГК4	**Дотримання мовленнєвих норм**	
	Мовленнєві помилки відсутні, ***або*** допущено не більше двох помилок	1
	Допущено три-чотири помилки	0
ФК1	**Фактична точність письмового мовлення**	
	Фактичні помилки у викладенні матеріалу, а також у розумінні та вживанні термінів немає	1
	Допущені помилки у викладі матеріалу або вживанні термінів	0
Максимальна кількість балів за твір за критеріями ФК1, ГК1-ГК4		**7**

При оцінюванні грамотності (ГК1-ГК4) необхідно враховувати **обсяг твору.**

Зазначені в таблиці 5 нормативи застосовуються для перевірки і оцінки **твору**, **обсяг якого 120 і більше слів.**

Якщо у творі в цілому нараховується **менше 120 слів** (але не менше 100 слів), то за кожним з критеріїв ГК1-ГК4 не може бути виставлено більше 1 бала:

ГК1–1 бал ставиться, якщо орфографічних помилок немає або допущена одна негруба помилка;

ГК2–1 бал ставиться, якщо пунктуаційних помилок немає або допущена одна негруба помилка;

ГК3–1 бал ставиться, якщо граматичних помилок немає;

ГК4–1 бал ставиться, якщо мовних помилок немає.

– якщо у роботі менше 100 слів, така робота за критеріями ГК1-ГК4 оцінюється нулем балів.

Максимальна кількість первинних балів, яку може отримати екзаменований за виконання всієї екзаменаційної роботи, – **29.**

Екзаменаційні роботи перевіряються двома експертами. За результатами перевірки експерти незалежно один від одного виставляють бали.

У разі істотної розбіжності в балах, виставлених двома експертами, призначається третя перевірка.

Третій експерт призначається головою предметної комісії з числа експертів, які раніше не перевіряли екзаменаційну роботу.

Третьому експерту надається інформація про бали, виставлені експертами, які раніше перевіряли екзаменаційну роботу учня. Бали, виставлені третім експертом, є остаточними.

Істотною вважається розбіжність між сумами балів, виставленими двома експертами за виконання завдання 11 (сумуються бали за всіма позиціями (критеріями) оцінювання виконання завдання кожним експертом: С1К1-С1К4, С2К1-С2К4, С3К1-С3К4, ГК1- ГК4, ФК1), в 4 або більше балів. Третій експерт перевіряє виконання завдання 11 за всіма позиціями оцінювання.